

Den skildrer kort og instruktivt slotstets bygningshistorie fra det middelalderlige Abrahamstrup til vore dages stiftelse; en skildring, der ledsages af mange billeder og planer, som nok kunne have været tolket noget fyldigere i billedteksterne. Efter bygningshistorien følger en gennemgang af inventar og genstande i mindestuerne; også hertil slutter der sig et stort og velvalgt billedstof.

Vagn Dybdahl.

H. D. Schepelern, Jørgen Paulsen og Poul Eller: Omkring Frederiksborg Slots brand 17. december 1859. (Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg, 1964). 160 s.

Hundredåret for den berømte slotsbrand 17. december 1859 »fejrede« Frederiksborgmuseet med en udstilling suppleret med tre foredrag, der havde baggrund, katastrofe og genopbygning til emner. Foredragene medførte fremdragelse af nyt kildemateriale af både almen og lokalhistorisk betydning, og museet besluttede da i samarbejde med Frederiksborg Amts historiske Samfund at udsende dem i bogform.

Det er, selv med det ulykkelige hovedemne in mente, blevet til et levende og interessant tidsbillede. Museumsinspektør Schepelern skildrer Frederik VII's og grevinde Danners liv på Frederiksborg, som det formede sig i hverdag og fest. Han fortæller om deres omgangskreds, deres gæster, om grevindens vanskelige stilling og om det datidige syn på hende. Branden tager direktør Jørgen Paulsen sig af i en næsten reportageagtig beskrivelse, hentet fra retsprotokollernes referater af brandforhørene. Interessant er det her at se de menneskelige reaktioner, som de er husket i senere nedskrevne erindringer. Gåden om brandens opståen løses ikke. De i hundrede år skyldige, forældede skorstene beholder deres skyld.

Sidste afsnit er med museumsinspektør Poul Eller som forfatter helliget genopbygningen, der forbavsende hurtigt blev sat i værk under arkitekt F. Meldahls myndige og energiske ledelse. Fornemmelsen af en straffedom for kongens samliv med grevinden rakte helt frem til de kredse, som med iver søgte at skaffe penge. I al fald gjorde man sig flittigt umage for at undgå hendes økonomiske bistand, og det lykkedes.

Den morsomme og letlæste bog er forsynet med mange gode billeder, noter og registre.

Finn H. Lauridsen.

Larssen fra 64. Samlet og kommenteret af G. Honnens de Lichtenberg. (Marinehistorisk Selskabs Skrifter No. 8. I kommission hos Munksgaard, 1964). 172 s.

De, der har besøgt museet Skagens Fortidsminder, vil ikke have undgået i den store kældersal at bemærke en samling ejendommelige møbler, karakteriseret ved deres talløse udskæringer og kunstfærdige indlæg. Møblerne er fremstillet som husflidsarbejde af en gammel fyrskipper Peter Johan Larssen (1822-96), der tilbragte sit otium - årene fra 1883-96 - i Højen. P. J. Larssen var ikke nogen helt almindelig fyrskipper, og det er på baggrund af hans eventyrlige liv fuldt berettiget, at Marinehistorisk Selskab har følt lyst til at udgive denne levnedsskildring af ham. 1864 spillede en stor rolle i hans liv; men det forekommer alligevel lidt for meget »i-anledning-af« at klistre dette årstal på bogens titel.

Larssen var egentlig bestemt til at blive købmand i Sæby; men af tilbøjelighed og evne var han sømand og kriger. Det første prøvede han et par år som ganske ung, det andet i Treårskrigen som månedsløjtnant og chef for en bombekanonchaloup. I 1864 blev han menig landsoldat på